

Верховний
Суд

Передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів. Адміністративна юрисдикція на прикладі містобудівної діяльності.

Володимир Бевзенко
суддя Касаційного адміністративного суду у складі
Верховного Суду

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ
Програма підготовки для підтримання кваліфікації
суддів окружних адміністративних судів
25-29 березня 2024 року

План

1. Переднє слово
2. Передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів
3. Модель судових спорів у галузі містобудування і архітектури
4. Рішення, дії, бездіяльність (інструменти) СВП / АО
5. Суб'єкт владних повноважень/адміністративний орган

Література

Загальне адміністративне право : підручник. За загальною редакцією Р. С. Мельника. Видання друге. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023

Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник. За заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014

Смокович М. І., Бевзенко В. М. Адміністративний процес України : теорія, практика : Підручник. Заг. ред. д. ю. н., проф. Бевзенка В. М. Видання четверте, змінене, доповнене. Київ : ВД «Дакор», 2024

Науково–практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру». Авт. колектив: Андрійко О. Ф., Бевзенко В. М. та ін.; за заг. ред. Тимощука В. П. Київ, 2023

Література

Бевзенко В.М. Публічне будівельне право України : Посібник. Київ : ВД «Дакор», 2022. 112 с.

Бевзенко Володимир, Сусак Марина Публічне будівельне право України : Практичний посібник. Видання друге, змінене і доповнене. Київ : ВД «Дакор», 2024. 592 с.

Загальна теорія права: Підручник. За заг. ред. М. І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. 392 с.

Література

Циппеліус Р. Методика правозастосування. Київ : Юстініан, 2016

Циппеліус Р. Юридична методологія. Переклад, адаптація, приклади з права України і список термінів Р. Корнута. Київ : Реферат, 2004

Література

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 року
№ 3038-VI

Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20 травня 1999 року
№ 687-XIV

Закон України «Про будівельні норми» від 5 листопада 2009 року
№ 1704-VI

Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 року
№ 2073-IX

Література

<https://adminprocedure.org.ua/>

<https://komsamovr.rada.gov.ua/>

https://komsamovr.rada.gov.ua/documents/dijal_komit9skl/podii_kom9skl/roboch_grup9skl/page/2

<https://www.youtube.com/@komsamovr>

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади,
місцевого самоврядування, регіонального розвитку та
містобудування

<https://komsamovr.rada.gov.ua/>

Рішення від 26 квітня 2023 року

Протокол № 116 «Про затвердження складу Робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з розробки проекту Містобудівного кодексу України»

<https://komsamovr.rada.gov.ua/uploads/documents/43437.pdf>

«містобудівний»

Конституція СРСР 1977 07 жовтня 1977 року	Конституція УРСР 1978 20 квітня 1978 року
...	...
закон рф «об основах градостроительства» 14 липня 1992 року	Закон України «Про основи містобудування» 26 листопада 1992 року

«МІСТОБУДІВНИЙ»

не відповідає дійсності – міста не
будуються, див. ст. 4 ЗУПРМД

не позначає вид людської діяльності

переписано із законодавства рф

2) Назва

має відповідати дійсності

має точно позначати вид людської діяльності

має бути Українською

має бути стислою

Назва Кодексу (законодавства) і похідні слова

Будівельний кодекс України

1. Переднє слово

Конституція України

Стаття 6. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією **межах і відповідно** до законів України.

Конституція України

Стаття 19. Правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

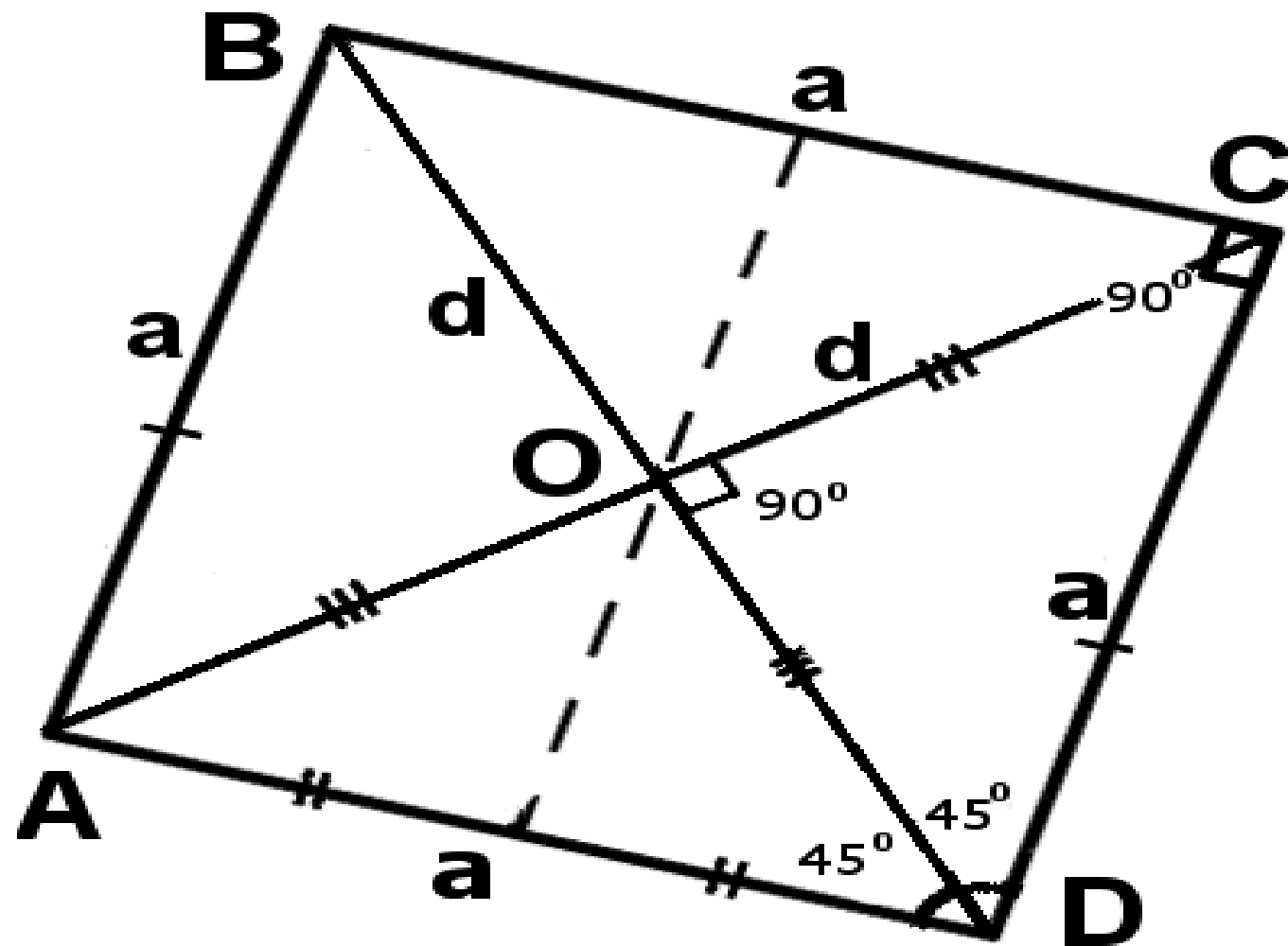
Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на **підставі, в межах повноважень та у спосіб**, що передбачені Конституцією та законами України.

В адміністративному процесі адміністративний суд зобов'язаний:

Думати, Говорити, Писати, Діяти

винятково, як написано у Конституції, законах України

Принцип законності (ст.ст. 6, 19 Конституції України)

Приклад порушення принципу законності

Місто Львів, адміністративна справа за позовом Національного Університету «Львівська політехніка» до Міністерства культури України про визнання протиправним та скасування припису

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 07 лютого 2018 року, адміністративна справа № 813/3269/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72317634>

На адресу позивача надійшов спірний припис №26/10/74-17 від 23.08.2017 року та Акт обстеження містобудівної ситуації на території історичного ареалу м. Львова

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 07 лютого 2018 року, адміністративна справа № 813/3269/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72317634>

Відповідач видав оскаржуваний **припис**, згідно якого вимагалось:

1) негайно **зупинити** проведення земляних та будь-яких інших будівельних робіт на об'єкті будівництва «Багатоквартирний житловий будинок з гаражами та стоянками із знесенням споруд котельні на вул.Лукаша (будинок № 2 на генплані) у м.Львові для працівників університету», які виконуються в **історичному ареалі** м.Львова (рішення Львівської міської ради від 09.12.2005 року № 1311), в межах охоронної (буферної) зони об'єкту «Архітектурний ансамбль історичного центра Львова», включеного до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, як таких, що ведуться з порушенням вимог ч.3 ст.32, ст.35 Закону України «Про охорону культурної спадщини», без відповідних **погоджень та дозволів** центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері охорони культурної спадщини (Міністерство культури України);

2) вжити заходів із приведення діяльності у відповідність до вимог законодавства у сфері охорони культурної спадщини;

3) надати Міністерству культури України пояснення по суті викладених в акті обстеження містобудівної ситуації на території історичного ареалу м.Львова фактів

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 07 лютого 2018 року, адміністративна справа № 813/3269/17,
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/72317634>

Позивач вважає:

- проектна документація, **не мала погоджуватися** з будь-якими державними органами, з органами охорони культурної спадщини, зокрема, Міністерством культури України;
- згідно п. 18 ч. 2 ст.5 Закону України» Про охорону культурної спадщини» відповідач має право «**припинити**» роботи, а не «**зупинити**», як це вказано у спірному приписі від 23.08.2017 року №26/10/74-17

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 07 лютого 2018 року, адміністративна справа № 813/3269/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72317634>

- Аналіз вищенаведених норм дає підстави для висновку, що на відповідача покладено обов'язок формування та реалізації державної політики у сфері охорони культурної спадщини. При цьому, у ст.6-1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» прямо передбачено, що порядок подання документів для отримання **відповідних дозволів Міністерства культури України визначається Кабінетом Міністрів України.**
- Однак суд встановив, що такий порядок, як станом на дату видання спірного припису, так і станом на дату розгляду цієї справи в суді, **не затверджено Кабінетом Міністрів України.** Відтак, враховуючи, що відповідач, як орган державної влади, в силу вимог **ч.2 ст.19 Конституції України**, зобов'язаний діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, тому, за **відсутності** встановленого Кабінетом Міністрів України відповідного порядку надання Міністерством культури України дозволів на проведення робіт в історичних ареалах населених місць, відповідач **безпідставно посилається** на відсутність у позивача згаданого дозволу, оскільки такий не міг бути виданий з незалежних від позивача обставин.

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 07 лютого 2018 року, адміністративна справа

№ 813/3269/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72317634>

Отже

Свавільними вимоги є Міністерства культури та інформаційної політики України отримувати дозволи, погодження і висновки щодо будівництва поблизу пам'яток культурної спадщини

Рішення про надання або про відмову в наданні дозволу, погодження чи висновку приймається органом охорони культурної спадщини протягом одного місяця з дня подання фізичною чи юридичною особою відповідних документів у **порядку**, встановленому Кабінетом Міністрів України (ст. 6-1 Закону України «Про охорону культурної спадщини»)

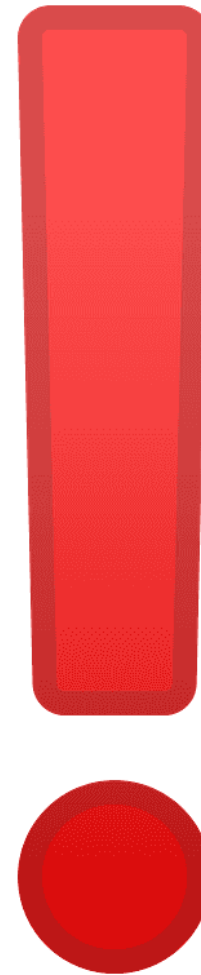
Що це?!

«Правове поле»

«Правове русло»

«Нормативний рівень»

«Позивач відсудив»

- Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 року № 2073-IX (ЗАП) – **набрав чинності 15.12.2023**
- Закон України «Про правотворчу діяльність» від 24 серпня 2023 року № 3354-IX – **набирає чинності** з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через один рік з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX

ЗАП: ЩО НОВОГО?

Адміністративний орган

Адміністративний акт

Адміністративна процедура

Публічний інтерес

Дискреційні повноваження

Функції публічної адміністрації

КАС України v ЗАП України

Адміністративний орган – орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації

Суб'єкт владних повноважень – орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг

КАС України v ЗАП України

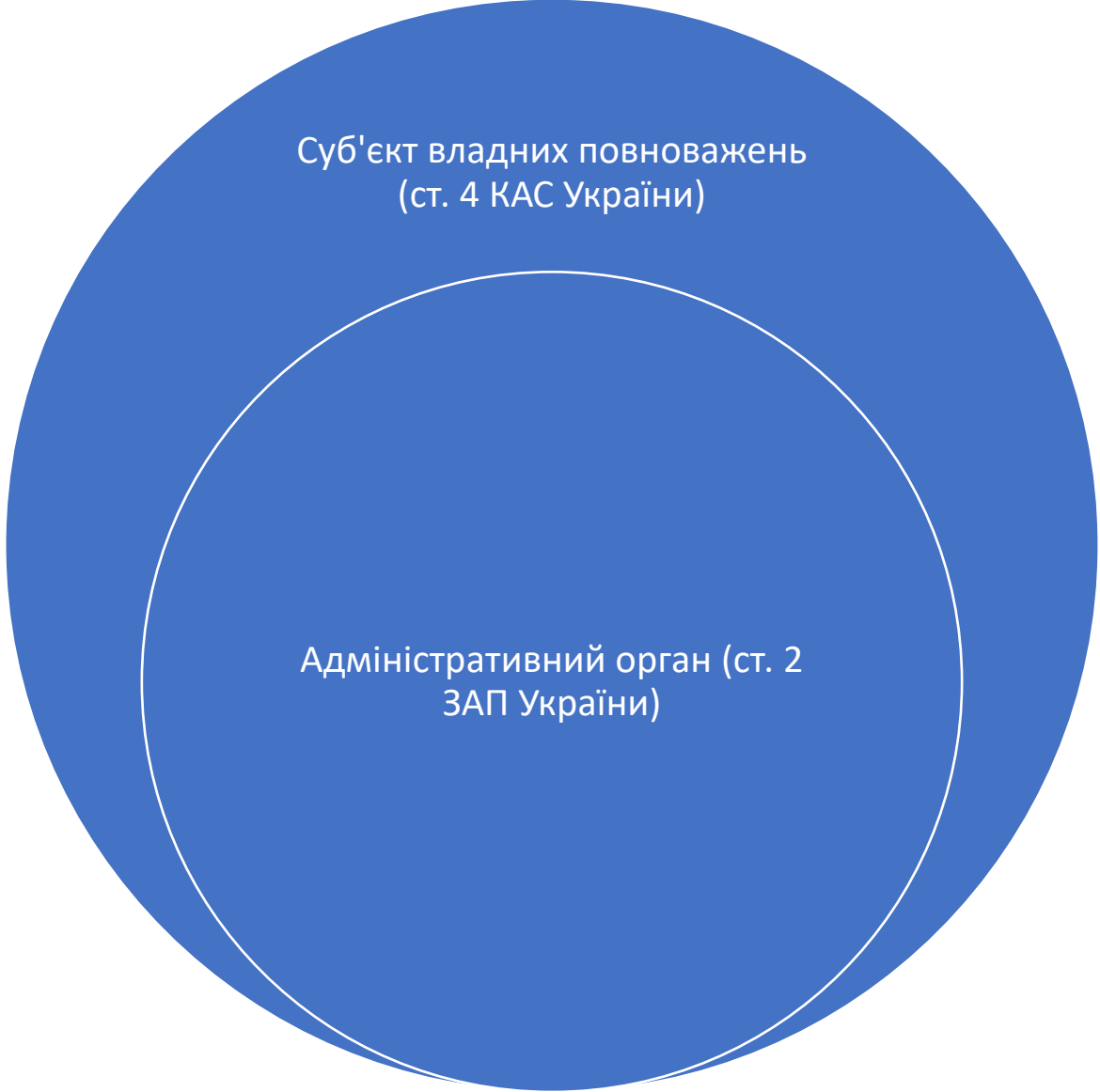
Адміністративний акт - рішення або юридично значуща дія індивідуального характеру, прийняте (вчинена) адміністративним органом для вирішення конкретної справи та спрямоване (спрямована) на набуття, зміну, припинення чи реалізацію прав та/або обов'язків окремої особи (осіб)

Індивідуальний акт – акт (рішення) суб'єкта владних повноважень, виданий (прийняте) на виконання владних управлінських функцій або в порядку надання адміністративних послуг, який стосується прав або інтересів визначеної в акті особи або осіб, та дія якого вичерпується його виконанням або має визначений строк

Індивідуальний акт
(ст. 4 КАС України)

Адміністративний акт
(ст. 2 ЗАП України)

Суб'єкт владних повноважень
(ст. 4 КАС України)

Адміністративний орган (ст. 2
ЗАП України)

Закон України «Про правотворчу діяльність»: ЩО НОВОГО?

Перераховано акти законодавства України

Визначено поняття і ознаки нормативно-правових актів

Визначено структуру нормативно-правового акту

Передбачено процедури підготовки нормативно-правового акту і набуття ним чинності

Стаття 17 Закону України «Про правотворчу діяльність» - Підзаконний нормативно-правовий акт

2. ...

У разі якщо Конституцією України та (або) законом передбачено прийняття (видання) підзаконного нормативно-правового акта у **формі** положення, порядку, інструкції, правил або іншого виду акта, що містить норми права, такий акт затверджується суб'єктом правотворчої діяльності **підзаконним** нормативно-правовим актом, визначеним пунктом 3 частини другої статті 9 цього Закону. **Затверджений** акт є невід'ємною складовою підзаконного нормативно-правового акта, яким його затверджено, та має силу такого підзаконного нормативно-правового акта.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» № 10161 від 18.10.2023:

17.11.2023 про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України "Про адміністративну процедуру"

Публічне будівельне право України

Наука

Галузь
законодавства

Навчальна
дисципліна

Публічне будівельне право України

Право просторового
впорядкування (Адміністративно-
земельне право)

Право просторового планування

Проєктно-будівельне право
(Право проєктування будівництва,
Проєктно-архітектурне право)

Право будівельного
нормотворення

Процедурне право
(Адміністративно-процедурне
право)

особливе Публічне будівельне
право

Публічне будівельне право України

Право публічної інфраструктури
забезпечення життєдіяльності
населеного пункту і територій

адміністративна відповідальність у
будівельній галузі

правовий захист і відповідальність
держави у Публічному
будівельному праві України

відновлення стану довкілля

2. Передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів

- Існують законодавчо передбачені передумови, за яких адміністративне судочинство здійснюватиметься з метою захисту прав, свобод, інтересів
- Передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів і є одними із чинників успішності як звернення до адміністративного суду, так і вирішення адміністративної справи по суті на користь позивача

Приклад

Факт порушення суб'єктивних прав, свобод, інтересів

Стаття 2 КАС України

1. Завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно–правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від **порушень суб'єктів владних повноважень**.

Стаття 125 Конституції України

З метою **захисту прав, свобод та інтересів** особи у сфері публічно-правових відносин діють адміністративні суди.

Існують:

- 1) загальні передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів в адміністративному суді першої, апеляційної, касаційної інстанцій (ст.ст. 22–24 КАС України)
- 2) особливі передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів в адміністративному суді апеляційної інстанції (ст.ст. 23, 293 КАС України)
- 3) особливі передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів в адміністративному суді касаційної інстанції (ст.ст. 24, 328 КАС України)
- 4) особливі передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів на стадії перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами (ст. 361 КАС України)
- 5) особливі передумови захисту суб'єктивних прав, свобод, інтересів на стадії відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі (ст. 384 КАС України)

- Оцінка передумов захисту в адміністративному процесі прав, свобод, інтересів учасників адміністративно-правових відносин має **здійснюватися у сукупності**
- Відсутність принаймні однієї з таких передумов **унеможлиблює захист** цих прав, свобод, інтересів
- Виявлення за результатами такої оцінки достатності передумов захисту в адміністративному процесі прав, свобод, інтересів учасників адміністративно-правових відносин свідчитиме не лише про результативність звернення до адміністративного суду (відкриття провадження в адміністративній справі), а й – про **перспективну успішність** розгляду й вирішення адміністративної справи на користь позивача

- 1) наявний факт порушення суб'єктивних прав, свобод, інтересів
- 2) перебування суб'єкта в адміністративно–правових відносинах із суб'єктом владних повноважень (адміністративним органом, носієм публічних повноважень)
- 3) адміністративно–правова природа спірних понять (категорій), на які поширюється юрисдикція адміністративних судів
- 4) позивачеві належить право адміністративно–правової вимоги
- 5) наявність права на звернення до адміністративного суду

6) наявність критеріїв адміністративної юрисдикції

7) дотримання правил предметної, інстанційної, територіальної підсудності (юрисдикції)

8) дотримання строку звернення до адміністративного суду

9) наявність підстав, межі втручання адміністративного суду в адміністративний розсуду суб'єкта владних повноважень (адміністративного органу)

10) відповідність способу судового захисту процесуальному розсуду адміністративного суду

11) судова практика вирішення адміністративно-правових спорів

- Державна архітектурно–будівельна інспекція України звернулася до суду з позовом в якому, з урахуванням уточнених позовних вимог, просив зобов'язати відповідача знести за власний рахунок самочинно збудований об'єкт будівництва
- Постановою окружного адміністративного суду позов **задоволено**

Ухвала КАС ВС від 20 грудня 2018 року, справа № 826/8743/15, адміністративне провадження № К/9901/44663/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78771432>

- Ухвалою апеляційного адміністративного суду постанову суду першої інстанції **скасовано**, провадження в адміністративній справі закрито. Суд апеляційної інстанції виходив з того, що цей спір не стосується захисту прав, свобод та інтересів у сфері публічно-правових **відносин**, а пов'язаний з вирішенням питання щодо речового права, а тому його розгляд не належить до юрисдикції адміністративних судів
- Враховуючи, що у цій справі учасник справи оскаржує рішення суду апеляційної інстанції з підстав порушення правил предметної юрисдикції, колегія суддів Касаційного адміністративного суду Верховного Суду дійшла висновку про необхідність **передачі справи** на розгляд Великої Палати Верховного Суду

Ухвала КАС ВС від 20 грудня 2018 року, справа № 826/8743/15, адміністративне провадження № К/9901/44663/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78771432>

- Орган державного архітектурно-будівельного контролю діє як **суб`єкт владних повноважень** послідовно, в чітко визначеному порядку. Зокрема, такий орган, наділений контролюючими функціями, видає припис, який є обов`язковим до виконання і може бути оскаржений до суду. Оскільки дії щодо видання **припису є публічно-правовими**, то й подальше звернення до суду з позовом про знесення самочинно збудованого об`єкта зумовлене **правовідносинами публічно-правового характеру**
- Звертаючись до суду з позовом про знесення об`єкта самочинного будівництва і мотивуючи такий позов порушеннями архітектурних, містобудівних, пожежних, санітарних або інших подібних норм і правил, суб`єкт владних повноважень діє з метою **захисту** не своїх приватних прав та інтересів, а прав та інтересів громади або невизначеного кола осіб від можливих порушень їхніх прав, а також з метою запобігти можливим суспільно значимим несприятливим наслідкам порушення відповідних норм і правил

Постанова Великої Палати від 10 квітня 2019 року, справа № 826/8743/15, провадження № 11-1520апп18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81842000>

- Зважаючи на викладене, Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку про те, що спір, який є предметом цього розгляду, є публічно-правовим, оскільки виник за участю **суб`єкта владних повноважень**, який реалізовує у спірних правовідносинах надані йому чинним законодавством **владні управлінські функції** стосовно виявлення факту самочинного будівництва та усунення **порушень** шляхом знесення самочинно збудованого об`єкта містобудування. Справа за позовом такого суб`єкта владних повноважень, який звернувся до суду з позовом про знесення самочинно збудованого об`єкта на підставі частини першої статті 38 Закону № 3038-VI, належить до юрисдикції адміністративних судів

Постанова Великої Палати від 10 квітня 2019 року, справа № 826/8743/15, провадження № 11-1520апп18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81842000>

- Аналогічний висновок щодо застосування норм процесуального права у подібних відносинах викладено в постановах Великої Палати Верховного Суду від 10 та 11 квітня 2018 року у справах № 1519/2-787/11 (провадження № 14-48цс18) та № 161/14920/16-а (провадження № 11-251апп18) відповідно, а також 16 жовтня 2018 року у справі № 826/12543/16 (провадження № 11-520апп18)

Постанова Великої Палати від 10 квітня 2019 року, справа № 826/8743/15, провадження № 11-1520апп18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81842000>

1) наявний факт порушення суб'єктивних прав, свобод, інтересів

2) перебування суб'єкта в адміністративно-правових відносинах із суб'єктом владних повноважень (адміністративним органом, носієм публічних повноважень)

3) адміністративно-правова природа спірних понять (категорій), на які поширюється юрисдикція адміністративних судів

4) позивачеві належить право адміністративно-правової вимоги

5) наявність права на звернення до адміністративного суду

6) наявність критеріїв адміністративної юрисдикції

7) дотримання правил предметної, інстанційної, територіальної підсудності (юрисдикції)

8) дотримання строку звернення до адміністративного суду

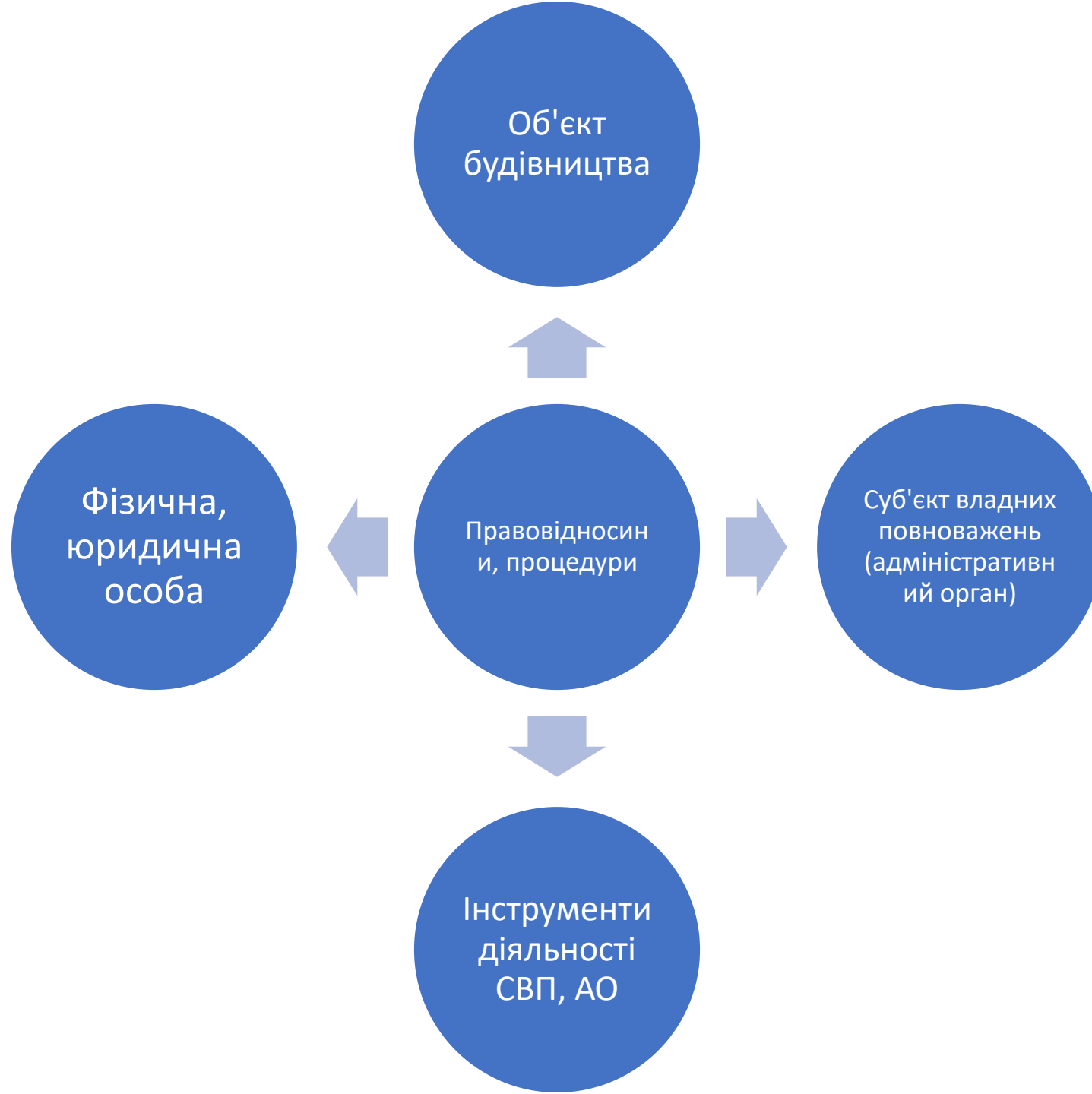
9) наявність підстав, межі втручання адміністративного суду в адміністративний розсуду суб'єкта владних повноважень (адміністративного органу)

10) відповідність способу судового захисту процесуальному розсуду адміністративного суду

11) судова практика вирішення адміністративно-правових спорів

3. Модель судових спорів у галузі містобудування і архітектури

Модель судових спорів у галузі містобудування і архітектури у певній справі:

- описує будь-які публічно-будівельні спори, їхні закономірності, зміст
- дозволяє визначити природу спірних правовідносин і вид судової юрисдикції
- вказує на публічно-правову (адміністративно-правову) природу спорів у галузі містобудування і архітектури

Модель судових спорів у галузі містобудування і архітектури у певній справі:

- описує складові публічно-правових спорів, які можуть бути предметом позову
- дозволяє правильно визначити предмет позову, зміст, обсяг і межі доказування
- дозволяє правильно дібрати способи судового захисту (ст.ст. 5, 245 КАС України)

Модель судових спорів у галузі містобудування і архітектури у певній справі:

- сприяє правильному добору відповідних норм національного законодавства
- обумовлює правильне застосування норм КАС України, законність і обґрунтованість виникнення, розвитку і припинення адміністративного процесу

Процедури будівельної галузі

- внутрішньоорганізаційні процедури
- адміністративні процедури
- процедури підготовки й затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації
- процедури експертизи

4. Рішення, дії, бездіяльність (інструменти) СВП / АО

У жовтні 2017 року особа звернулася до суду з позовом, обґрунтовуючи свої вимоги тим, що 10 червня 2017 року в місцевій газеті та на сайті села було опубліковано інформацію про проведення громадських слухань з приводу погодження **детального плану території**, на якій знаходиться також належна їй земельна ділянка

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Під час ознайомлення з **графічною частиною** проєкту детального плану території села особа виявила, що земельна ділянка з цільовим призначенням - для будівництва господарських будівель і споруд, яка є її приватною власністю та відповідає **генеральному плану** села, у запропонованому проєкті **детального плану** визначена як паркова зона, на якій будуть у майбутньому встановлені альтанки

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Сільська громада повністю підтримала проєкт **детального плану** території та рекомендувала його до затвердження на найближчій сесії Сільради.

Проте, на переконання особи, затвердження проєкту **детального плану** може призвести до порушення з боку Сільради її права власності на земельну ділянку.

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Уточнивши свої вимоги, особа просила зобов'язати відповідача усунути перешкоди у здійсненні права власності на належну їй земельну ділянку з кадастровим номером визнавши недійсним **рішення** Сільради «Про затвердження детального плану села» у частині затвердження **детального плану території** на належну їй на праві власності земельну ділянку

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Ухвалою Вишгородського районного суду Київської області від 07 травня 2018 року провадження у справі **закрито** на підставі пункту 1 частини першої статті 255 Цивільного процесуального кодексу України, оскільки справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства. Роз`яснено позивачу, що цей спір підлягає розгляду Київським окружним адміністративним судом у порядку адміністративного судочинства

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Постановою Апеляційного суду Київської області від 07 вересня 2018 року ухвалу Вишгородського районного суду Київської області від 07 травня 2018 року **скасовано**, справу направлено до суду першої інстанції для продовження розгляду

Апеляційний суд керувався тим, що спірні правовідносини стосуються права власності позивачки на земельну ділянку. **Предметом** спору є усунення перешкод у реалізації права власності на земельну ділянку, а відтак спір має приватноправовий характер та підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

ВП ВС касаційну скаргу Сільської ради задовольнила

Постанову Апеляційного суду Київської області від 07 вересня 2018 року скасувала, **ухвалу** Вишгородського районного суду Київської області від 07 травня 2018 року **залишити в силі**

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

З аналізу наведених процесуальних норм убачається, що до **адміністративної юрисдикції** належить справа, яка виникає зі спору в публічно-правових відносинах, що стосується цих відносин, коли один з його учасників - суб`єкт владних повноважень здійснює владні управлінські функції, в цьому процесі або за його результатами владно впливає на фізичну чи юридичну особу та порушує їх права, свободи чи інтереси в межах публічно-правових відносин

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Стороною у справі є Сільрада, тобто орган місцевого самоврядування.
Спир виник щодо **земельних правовідносин**

Можна зробити висновок, що у вказаних правовідносинах Сільрада реалізує свої повноваження як суб`єкт владних повноважень у сфері публічно-правових відносин та пов`язаних із підготовкою та виданням **нормативно-правового акта, яким є детальний план території**

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

У позові особа просила зобов'язати відповідача усунути перешкоди у здійсненні права власності на належну їй земельну ділянку з кадастровим номером визнавши недійсним рішення Сільради «Про затвердження детального плану села» у частині затвердження детального плану території на належну їй на праві власності земельну ділянку

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

При цьому вказане рішення не є актом індивідуальної дії, який стосується конкретних прав чи обов'язків певної особи. Оспорюване рішення Сільради є **нормативно-правовим актом**, дія якого поширюється на необмежену кількість суб'єктів та застосовується багаторазово.

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Детальний план території по вул. Братів Паукових, 54 села Орлівка для розміщення модульної твердопаливної котельні (альтернативне резервне паливо) для опалення будівлі Орлівського навчально-виховного комплексу: загальноосвітньої школи I-III ступенів дошкільного навчального закладу Ясинуватського району Донецької області, розташованої за адресою: село Орлівка, вул. Братів Паукових, 54
ПЛАН ІСНУЮЧОГО СТАНУ ТЕРИТОРІЇ ЗІ СХЕМОЮ ОБМЕЖЕНЬ. М1:1000

ЕКСПЛІКАЦІЯ

№	Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1	Загальноосвітня школа I-III ступенів	га	1,7041	
2	Спортивний майданчик школи			
3	Збірник			
4	Кладовище	га	0,775	
5	Котельня			

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- Існуючі** **Проектні** **Перспективні**
- Межа проектних робіт
 - Межа кадастрового відроду ділянки
 - Межа земельної ділянки
 - Санітарно-захисна зона
 - Приблизна захисна смуга
- КОМУНІКАЦІЇ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОЇ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТ**
- Існуючі** **Проектні** **Перспективні**
- Житлова вулиця
 - Проїзд
 - Проїзна частина вулиці з твердим покриттям
 - Червоні лінії вулиць
 - Житловий будинок (капітальний)
 - Громадська будівля
 - Номер за експлікацією
- ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ЩОДО ЇЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ**
- Існуючі** **Проектні** **Перспективні**
- СІЛЬБИЦЬКІ ТЕРИТОРІЇ**
- Житлова садиба забудова
 - Громадська забудова
- ВИРОБНИЧА ЗОНА**
- Територія кладовища
- ЛАНДШАФТНО-РЕКРЕАЦІЙНА ЗОНА**
- Озеленення загального призначення
 - Водний об'єкт
- ЗОНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ**
- Територія для ведення особистого с/господарства

				312/18	
				Детальний план території по вул. Братів Паукових, 54 села Орлівка для розміщення модульної твердопаливної котельні (альтернативне резервне паливо) для опалення будівлі Орлівського навчально-виховного комплексу: загальноосвітньої школи I-III ступенів дошкільного навчального закладу Ясинуватського району Донецької області, розташованої за адресою: село Орлівка, вул. Братів Паукових, 54	
№	П.п.п.	Стор. №	Лист №	Стор. №	Лист №
Г.А.П.	Лупінець А.І.			2	2
№	Проект	Лупінець А.І.	Лупінець В.І.	План існуючого стану території зі схемою обмежень, М1:1000.	
				ТОВ "Газостр-7" с. Діброва	

Нормативний акт

- Поняття
- Процедура прийняття
- Зміст
- Реквізити
- Призначення

Акт планування

- Поняття
- Процедура прийняття
- Зміст
- Реквізити
- Призначення

ПОНЯТТЯ

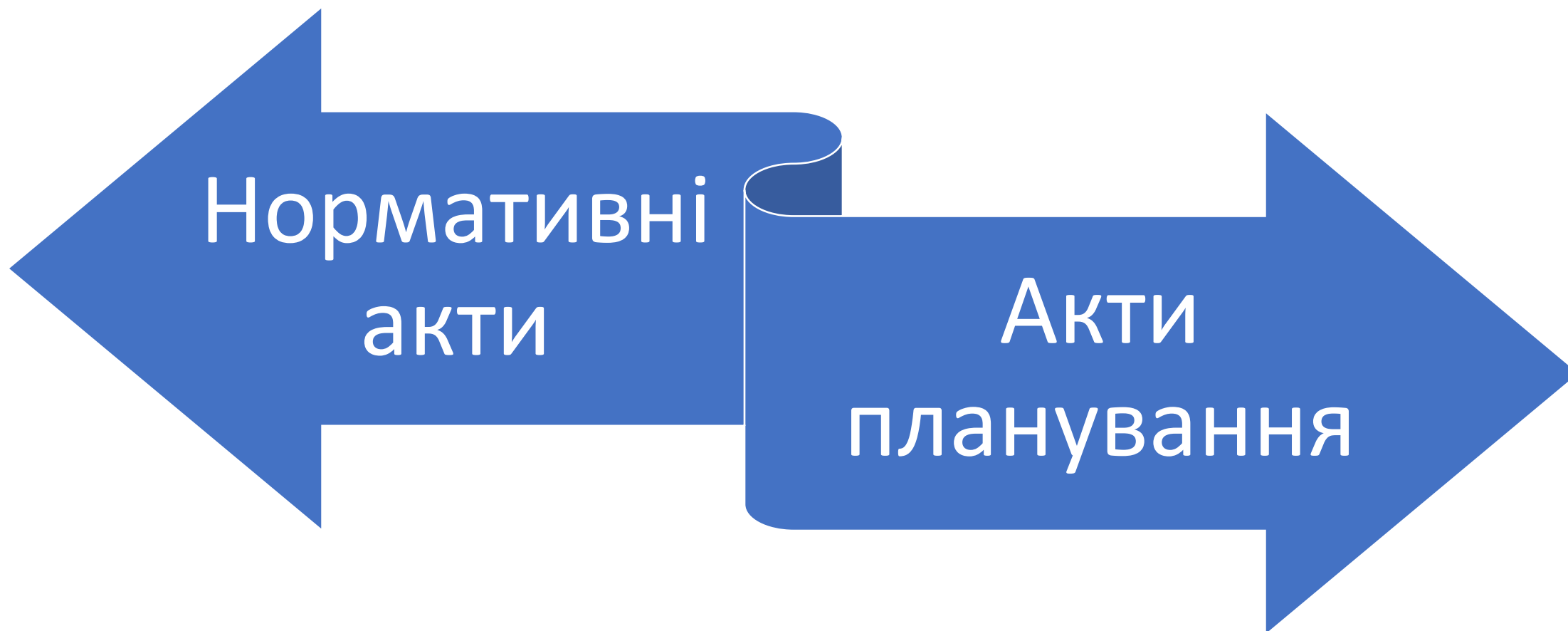
Нормативно-правовий акт - це офіційний документ, прийнятий (виданий) суб'єктом правотворчої діяльності в установленому Конституцією України та (або) законом порядку у письмовій формі (крім випадків, визначених частиною другою статті 47 цього Закону), який містить норму (норми) права і розрахований на неодноразову реалізацію

ст. 8 Закону України «Про правотворчу діяльність»

Містобудівна документація - затверджені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання територій

Детальний план території - одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та землевпорядна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території

ст. 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»

Порядок проведення експертизи містобудівної документації: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 548

Порядок визначає механізм проведення експертизи проєктів містобудівної документації

2. Експертизі підлягають проєкти такої містобудівної документації:

- Генеральної схеми планування території України;
- схеми планування окремих частин території України;
- схеми планування території Автономної Республіки Крим, областей, районів;
- комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад;
- генеральних планів міст

Закон України «Про правотворчу діяльність»

- Система нормативно–правових актів України
- Планування правотворчої діяльності
- Підготовка проєкту нормативно-правового акта

Закон України «Про правотворчу діяльність»

- Загальні засади техніки нормопроекування
- Розгляд та прийняття (видання) проекту нормативно-правового акта
- Доведення нормативно-правового акта до відома населення та набрання ним чинності

Закон України «Про правотворчу діяльність»

- Державна реєстрація підзаконних нормативно-правових актів
- Облік нормативно-правових актів. єдиний державний реєстр нормативно-правових актів
- Дія нормативно-правового акта

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» від 1 вересня 2021 року № 926

Цей Порядок **визначає** склад, зміст, механізм розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації на місцевому рівні: комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території, а також склад, зміст та порядок розроблення історико-архітектурного опорного плану населеного пункту

Практика ВП ВС, КАС ВС про «нормативність» актів планування (місцевої містобудівної документації) і рішень ради

1. постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року, справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
2. постанова ВП ВС від 19 червня 2019 року, справа № 813/4993/15, провадження № 11-1201апп18
3. постанова Верховного Суду від 31 липня 2019 року у справі № 466/1264/18
4. постанова Верховного Суду від 21 жовтня 2019 року у справі № 522/22780/16-а
5. постанова Верховного Суду від 26 листопада 2019 року у справах № 826/4630/18 та № 183/6195/17

Практика ВП, КАС ВС про «нормативність» актів планування (місцевої містобудівної документації)

5. постанова Верховного Суду від 20 грудня 2019 року у справі № 520/14995/16-а

6. постанова Верховного Суду від 21 грудня 2019 року у справі № 826/14366/15

7. постанова Верховного Суду від 26 лютого 2020 року у справі № 826/9175/18

Практика ВП, КАС ВС про «нормативність» актів планування (місцевої містобудівної документації)

8. постанова Верховного Суду від 4 березня 2020 року у справі № 450/1236/17

9. постанова Верховного Суду від 9 квітня 2020 року у справі № 807/150/16

10. постанова Верховного Суду від 6 травня 2020 року у справі № 750/11932/16-а

11. постанова Верховного Суду від 14 липня 2021 року у справі № 260/20/19

Практика ВП, КАС ВС про «нормативність» актів планування (місцевої містобудівної документації)

12. постанова Верховного Суду від 28 липня 2022 року у справі № 640/31850/20

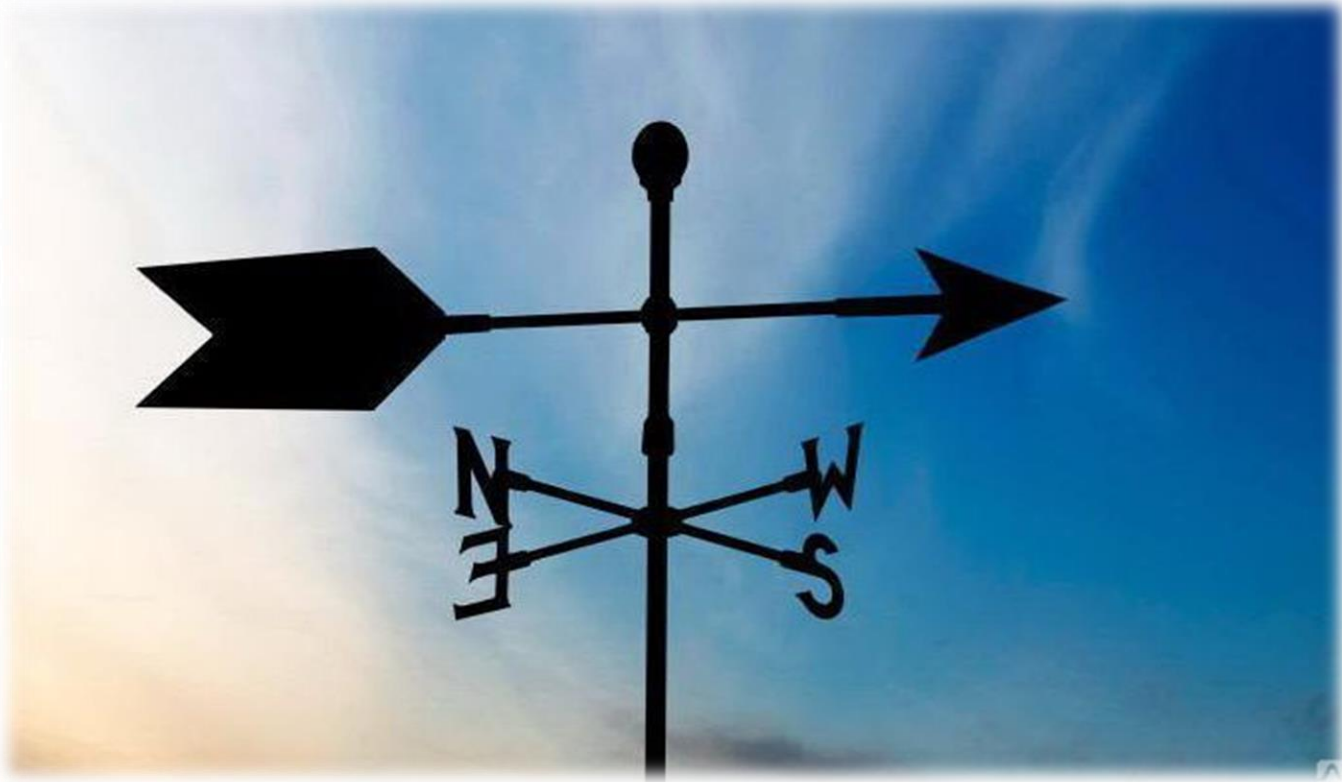
13. постанова Верховного Суду від 27 липня 2022 року, справа № 813/3269/17, адміністративне провадження № К/9901/18351/19

13. постанова Верховного Суду від 24 жовтня 2023 року у справі № 380/15810/21

14. постанова Верховного Суду від 12 грудня 2023 року, справа № 380/13557/21, адміністративне провадження № К/990/18928/23

1. Яке має бути правове регулювання?
2. Де гарантії, що не станеться ще нового тлумачення правовідносин?
3. Як надалі мають поводитися учасники суспільних відносин, адвокати, суди?
4. Які розрахункові критерії слід застосовувати до правовідносин у публічно-будівельній галузі?

Адміністративно-
правова теорія?

Національне
законодавство?

Адміністративна
практика?

Прояви адміністративної компетенції носіїв публічних повноважень (АО, СВП, НПП)

1) рішення (інструменти діяльності адміністративних органів – нормативні акти, адміністративні акти, адміністративні договори, акти планування, приватно–правові інструменти діяльності), дії (акти дії – які обумовлюють настання правних наслідків), бездіяльність (уникнення прийняття рішень, вчинення дій)	2) організаційно–розпорядчі акти	3) «поєднані» інструменти діяльності адміністративних органів	4) «складні» інструменти діяльності адміністративних органів	5) службові акти	6) юридично «нейтральні» прояви адміністративної компетенції – документи, витяги, дії тощо	7) публічне інформування	8) новітні прояви адміністративної компетенції – збирання, обробка, накопичення, зберігання, використання і поширення геопросторових даних	9) проектування будівництва
--	----------------------------------	---	--	------------------	--	--------------------------	--	-----------------------------

1) Нормативний акт

2) Адміністративний акт

3) Адміністративний договір

4) Акт планування (план)

5) Акт дія

6) Приватно-правові інструменти (примусове відчуження, заснування юридичної особи, грошова виплата (субвенції, субсидії))

1. Нормативний акт (ст. 9 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»)

нормативно-
правові акти

правила

державні
будівельні
норми

галузеві
будівельні
норм

2. Адміністративний акт

містобудівні умови і обмеження	технічні умови	будівельний паспорт забудови земельної ділянки	дозвіл на виконання будівельних робіт	реєстрація декларації про початок виконання будівельних робіт	реєстрація декларації про готовність об'єкта до експлуатації	рішення про повернення декларації про готовність об'єкта до експлуатації	рішення про видачу сертифіката про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта	рішення про відмову у видачі сертифіката про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта
--------------------------------	----------------	--	---------------------------------------	---	--	--	--	--

2. Адміністративний акт

рішення про присвоєння адреси	рішення про відмову у присвоєнні адреси	рішення про відмову у коригуванні адреси	рішення про зміну адреси	рішення про відмову у зміні адреси	рішення про коригування адреси	рішення про анулювання адреси	рішення про присвоєння, зміну, коригування, анулювання адреси за заявою поданою в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронним кабінетом	ліцензія
-------------------------------	---	--	--------------------------	------------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	---	----------

2. Адміністративний акт

припис про усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил (у разі виявлення факту самочинного будівництва об'єкта, перебудова якого з метою усунення істотного відхилення від проекту або усунення порушень законних прав та інтересів інших осіб, істотного порушення будівельних норм є неможливою)	рішення державного реєстратора про реєстрацію речових прав на об'єкт будівництва	припис про усунення порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил	припис про зупинення підготовчих та будівельних робіт	постанова органів державного архітектурно-будівельного контролю	наказ про скасування декларації про початок виконання підготовчих робіт	наказ про скасування реєстрації декларації про початок виконання будівельних робіт	наказ про скасування реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації	наказ про скасування права на виконання будівельних робіт
--	--	---	---	---	---	--	---	---

3) Адміністративний договір

концесійний договір

договори про співпрацю між адміністративними органами, які наділені повноваженнями у будівельній галузі (або договори про адміністративну компетенцію між адміністративними органами)

4) Акт планування (план)

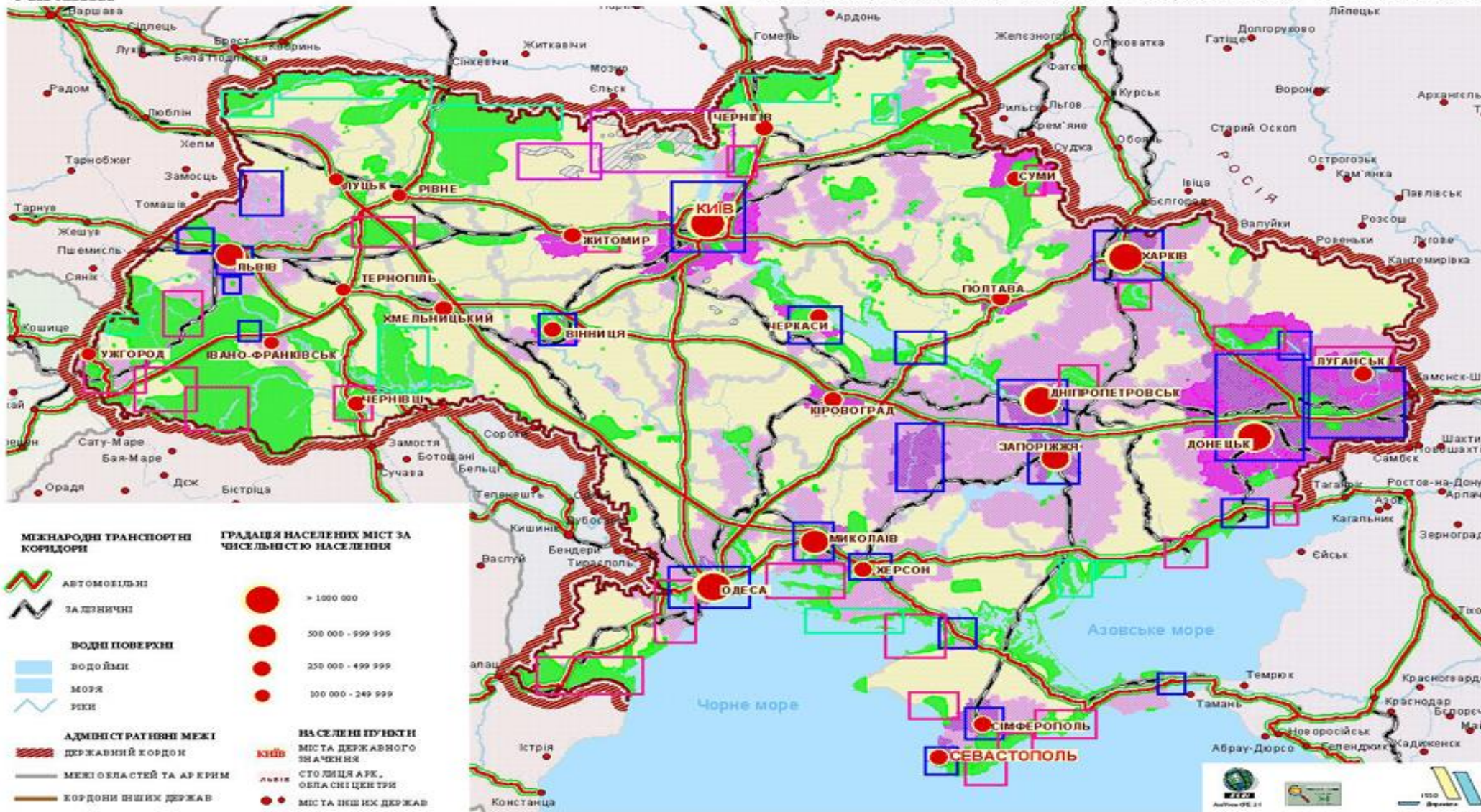
документацію
державного
рівня

документацію
регіонального
рівня

документацію
місцевого
рівнів

**ГЕНЕРАЛЬНА СХЕМА
ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ
УКРАЇНИ**

**ПЛАНУВАЛЬНА СТРУКТУРА ТА ВИДИ
ПЕРЕВАЖНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ**

В Генеральній схемі планування території України проведено:

- виявлення законодавчих вимог щодо планування території країни;
- аналіз стану використання території України та функціонування систем розселення;
- аналіз санітарно-епідеміологічного та екологічного стану території, рівня природно - техногенної безпеки;
- визначення передумов використання території країни;
- аналіз намірів та потреб використання окремих територій, визначених у загальнодержавних програмах соціального, економічного розвитку, інших державних програмах, схемах розвитку галузей економіки;
- визначення територій за видами переважного використання та територій пріоритетного розвитку, які вимагають державної підтримки;
- визначення пріоритетних напрямків вдосконалення систем розселення, сталого розвитку населених пунктів, соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури;
- обґрунтування комплексу заходів по реалізації Генеральної схеми

4) АКТ планування (план)

комплексні
плани
просторового
розвитку
територій
територіальних
громад

генеральні
плани
населених
пунктів

детальні плани
території

план
зонування
території
(зонінг)

історико–
архітектурний
опорний план

5) АКТ ДІЯ

дії з виробництва, оновлення, оброблення, зберігання, оприлюднення, візуалізації та використання геопросторових даних та метаданих

ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва

оприлюднення звіту про громадське обговорення програми комплексного відновлення території територіальної громади (її частини)

надання матеріалів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, матеріалів генерального плану населеного пункту, матеріалів детального плану території за запитом на інформацію на підставі Закону України «Про доступ до публічної інформації»

5) АКТ ДІЯ

повідомлення через місцеві засоби масової інформації про початок розроблення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту

містобудівний моніторинг

автоматизоване електронне консультування у режимі реального часу з питань надання адміністративних послуг або здійснення заходів державного архітектурно–будівельного контролю та нагляду

б) Приватно-правові інструменти (примусове відчуження, заснування юридичної особи, грошова виплата (субвенції, субсидії))

фінансування

публічні
закупівлі

заснування
юридичної
особи
публічного
права

державно–
приватне
партнерство

Класифікація рішень, дій, бездіяльності (інструментів) СВП / АО та її розуміння забезпечують:

- законність, обґрунтованість і передбачуваність діяльності цих органів, прийнятих ними рішень в адміністративних справах
- забезпечення суб'єктивних прав, свобод, інтересів, постійність і послідовність адміністративної практики у будівельній галузі

Розкриття видів (класифікації) і природи рішень, дій, бездіяльності (інструментів) СВП / АО у будівельній галузі має **потрійну мету**:

1) показати і описати усі **можливі прояви** адміністративної компетенції адміністративних органів у галузі будівництва, сформувавши у фахового юриста однозначне розуміння усієї системи інструментів діяльності адміністративних органів, їхньої природи і особливостей

2) **запобігти неправильному** визначенню виду прояву компетенції адміністративних органів у будівельній галузі, не допустити ототожнення інструменту діяльності адміністративного органу з іншим інструментом чи юридично «нейтральними» проявами компетенції адміністративного органу, організаційно–розпорядчими і службовими актами. Наприклад, не допустити визначення генерального плану населеного пункту як нормативного акту чи визначення загального розпорядження як нормативного акту

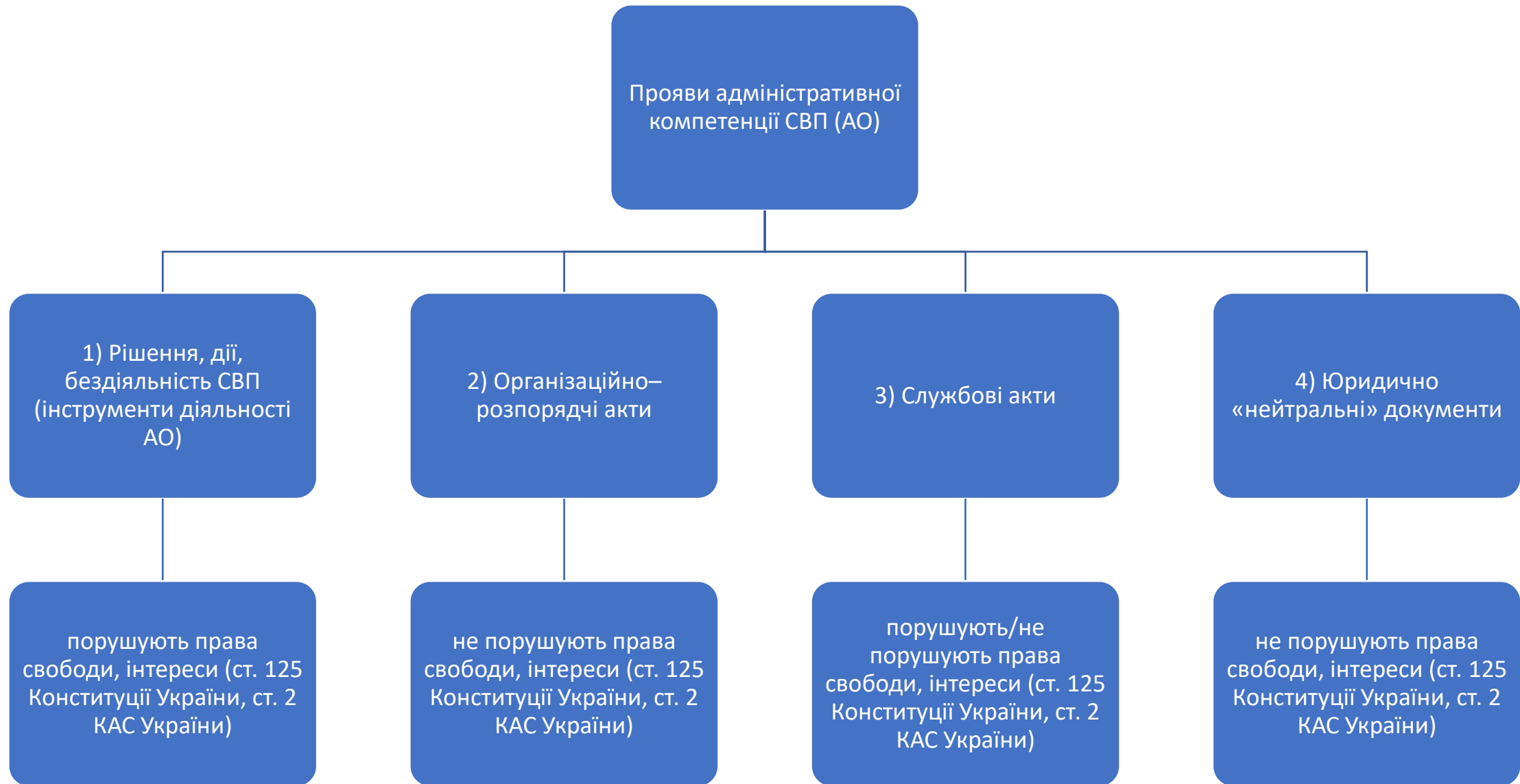
Розкриття видів (класифікації) і природи рішень, дій, бездіяльності (інструментів) СВП / АО у будівельній галузі має потрійну мету:

3) у конкретних обставинах переконатися, що прояв адміністративної компетенції адміністративного органу є **інструментом діяльності** адміністративного органу та визначити, який саме вид цього інструменту було прийнято – нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір, акт–дія, акт планування, приватно–правовий інструмент

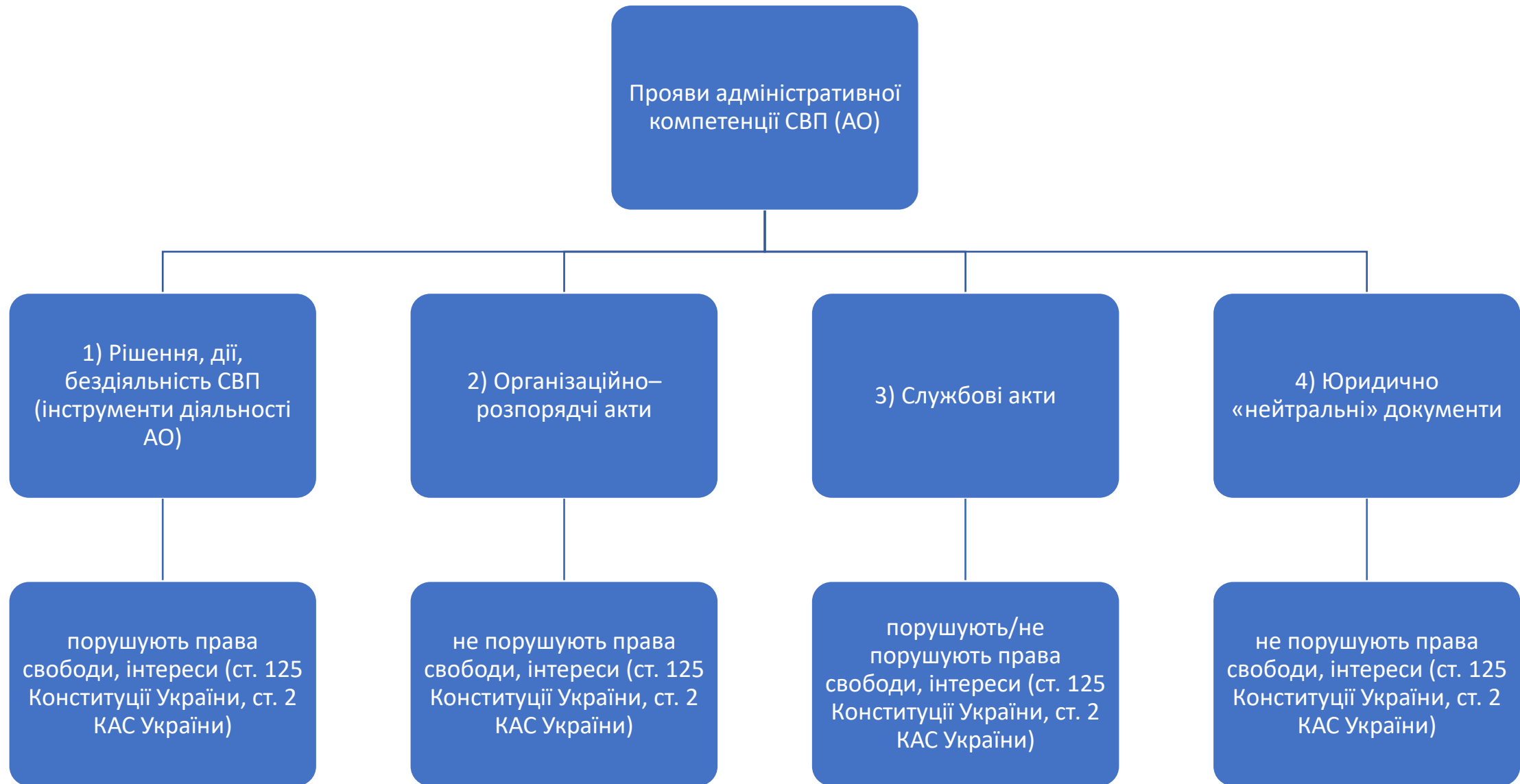
Отже, класифікація рішень, дій, бездіяльності (інструментів) СВП / АО у будівельній галузі – **це мірило** і найпростіший спосіб визначення серед усіх проявів адміністративної компетенції адміністративних органів саме інструментів діяльності та їхнє відмежування від юридично «нейтральних» проявів компетенції, організаційно–розпорядчих і службових актів

«Накладаючи» класифікацію на конкретний прояв адміністративної компетенції, вже можна зробити попередні **висновки** про належність цього прояву до рішень, дій, бездіяльності (інструментів) СВП / АО, про природу і вид інструменту.

Класифікація рішень, дій, бездіяльності (інструментів) СВП / АО сприяє **правильній кваліфікації** виду інструменту діяльності адміністративного органу, його відмежуванню від інших проявів адміністративної компетенції адміністративного органу, запобіганню помилкового ототожнення інструментів діяльності адміністративного органу з юридично «нейтральними» документами, організаційно–розпорядчими і службовими актами адміністративного органу.

2) Організаційно–розпорядчі акти – приймаються винятково у правовідносинах взаємодії для організації певних заходів, процедур (наприклад, наказ про організацію і проведення перевірки), для прийняття певного акту (наприклад, рішення Кабінету Міністрів України про розроблення схеми планування окремих частин території України) чи для затвердження (схвалення) і введення у дію акту (наприклад, комплексний план просторового розвитку території територіальної громади розглядається і затверджується сільської, селищної, міської ради)

3) Службові акти – приймаються адміністративними органами у відносинах публічної служби, їхній публічно–владний вплив поширюється винятково на учасників цих відносин.

Так, керівники структурних підрозділів з питань державного архітектурно–будівельного контролю Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад **призначаються** на посади та звільняються з посад у порядку, встановленому законом (ч. 4 ст. 7 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»)

4) Юридично «нейтральні» документи

Адміністративні органи, наділені компетенцією у будівельній галузі, вправі видавати документи, якими засвідчуються юридичні стани, факти, правоздатність, — свідоцтва, акти, протоколи, сертифікати, паспорти, витяги, звіти

Сутнісною **ознакою** цих документів є відсутність правних наслідків, які вони викликають, можуть викликати у майбутньому

Тому ці документи не можна вважати жодним із інструментів діяльності адміністративних органів, їхнє призначення — підтвердити факт, суб'єктивне право.

Відсутність правних наслідків цих документів означає недоцільність їхнього оскарження у судовому порядку, за правилами Кодексу адміністративного судочинства України

Прикладом юридично «нейтрального» документу є **ВИТЯГ** з містобудівної документації, передбачений пунктом 91 Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 року № 926

Так, форма витягу з містобудівної документації, який надається уповноваженим органом містобудування та архітектури відповідного органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, до повноважень якого належить затвердження відповідної містобудівної документації, **передбачає** наявність таких **відомостей** щодо території, стосовно якої надійшов запит щодо надання витягу з містобудівної документації

1) інформацію про містобудівну документацію:

— територія, на яку розроблено містобудівну документацію;

— дата, назва органу та номер рішення про затвердження містобудівної документації (останні зміни на час надання витягу);

— функціональна зона (назва виду функціонального призначення території функціональної зони (функціональних зон), код (номер) функціональної зони, площа функціональної зони, перелік можливих переважних та супутніх видів цільового призначення земельних ділянок (сформованих та таких, що можуть бути сформовані) на території, стосовно якої надійшов запит щодо надання витягу з містобудівної документації;

— посилання на опубліковану містобудівну документацію на відповідному вебсайті та геоінформаційну систему, що забезпечує її відображення;

2) графічну частину витягу з містобудівної документації (із зазначенням масштабу), яка має відображати:

- частину території розроблення містобудівної документації, яка включена у функціональну зону;

- межі функціональної зони (функціональних зон) із зазначенням координат;

- всі існуючі та проєктні об'єкти, розташовані у межах функціональної зони (функціональних зон);

- всі обмеження у використанні земель (зокрема, у сфері забудови), що розповсюджуються на територію в межах функціональної зони;

- експлікацію з переліком відображених об'єктів;

- умовні позначення, якими відображена функціональна зона, та всі обмеження;

3) перелік переважних та супутніх видів використання території (земельної ділянки) та перелік категорій земель та видів цільового призначення земельних ділянок, які можуть встановлюватися в межах відповідної функціональної зони

Україна

ЗОЛОЧІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
Бориспільського району Київської області
Управління містобудування, архітектури та контролю
за розвитком території Золочівської сільської ради

08340, Київська обл., Бориспільський район, село Гнізди, вул. Нова, 1

№ _____ від _____ р

Витяг з містобудівної документації

Об'єкт: земельна ділянка за кадастровим номером 3220881301:01:_____ та об'єкти нерухомого майна відповідно витягу на право власності № _____ від _____ р, яка належить гр. _____ В с Вишеньки вул. _____

У відповідь на звернення вх. № _____ від _____ інформуємо:

Територія, на яку розроблено містобудівну документацію: Плану зонування с. Вишеньки Золочівської сільської ради Бориспільського району Київської області.

Дата, назва органу та номер рішення про затвердження містобудівної документації: рішення про затвердження плану Зонування (з коригуванням) території села Вишеньки № 840-22-VII від 20 березня 2017 року Вишеньківської сільської ради.

загальною площею 0,0791 га розташована в межах Золочівської сільської ради на території Бориспільського району Київської області передбачена згідно проектних рішень містобудівної документації «Плану зонування с. Вишеньки» затвердженої рішенням «Про затвердження плану зонування території (зонінгу) с. Вишеньки» 840-22-VII від 20 березня 2017 року Вишеньківської сільської ради.

Функціональна зона:

Ж-1.5. Зона садибної житлової забудови в межах санітарно-захисної зони кладовища.

На земельні ділянки за межами санітарно-захисної зони комунальних об'єктів діють вимоги зониЖ1.

Переважні види забудови земельних ділянок на територіях, що попадають в санітарно-захисну зону комунальних об'єктів :

- гаражі;
- магазини;
- особисте селянське господарство;
- інженерно-технічні будівлі і споруди для обслуговування даної зони або села в цілому;
- стоянки для громадського та індивідуального транспорту.

Дозволені види забудови, які супутні переважним видам:

- окремо розташовані та вбудовано-прибудовані індивідуальні гаражі;
- споруди управлінь різних служб;
- окремо розташовані або вбудовано-прибудовані господарські будівлі.

Допустимі види забудови, які потребують спеціальних погоджень:

- технічні будівлі і споруди для обслуговування даної зони або села в цілому.

Не допускається розміщувати:

- житлові будинки, гуртожитки;
- дитячі дошкільні заклади, загальноосвітні школи, лікувально-профілактичні і оздоровчі заклади, стаціонари;
- спортивні споруди, сади, нарки;
- водозабірні споруди, охоронні зони джерел водопостачання;

Посилання на геоінформаційну систему, що забезпечує зображення містобудівної документації : <http://mbk.koda.gov.ua/>

1) Постанова ВП ВС від 20 червня 2018 року, справа № 823/902/17,
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/75133500>

2) Постанова КАС ВС від 24 листопада 2021 року, справа № 817/1780/17,
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404379>

3) Постанова КАС ВС від 05 липня 2023 року, справа № 240/2816/21,
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/112029874>

4) Постанова КАС ВС від 13 липня 2022 року, справа № 240/4257/19,
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/105247787>

Судова палата дійшла висновку, що дії з формування витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки можуть бути **предметом судового оскарження**, а підстави позову слугуватимуть висновку про належність обраного способу захисту прав.

Постанова КАС ВС від 24 листопада 2021 року, справа № 817/1780/17. <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404379>

У постановах від 15.07.2021 у справі № 817/1800/17, від 15.06.2021 у справі № 817/1802/17, від 04.02.2021 у справі № 817/1809/17, від 10.09.2020 у справі № 817/1793/17, від 28.07.2020 у справі № 817/1783/17, від 17.10.2019 у справі № 817/1814/17, від 27.11.2018 у справі № 817/1819/17 за тотожними правовідносинами Верховний Суд вказав, що **витяг з технічної документації** про грошову оцінку землі **не є рішенням** суб'єкта владних повноважень, оскільки не зумовлює виникнення будь-яких прав і обов'язків для осіб, а лише носить інформаційний характер

Постанова КАС ВС від 24 листопада 2021 року, справа № 817/1780/17.

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404379>

Проте судова палата **не погоджується** із цим висновком, оскільки первісно позивач повинен ініціювати внесення змін до Державного земельного кадастру щодо виду цільового призначення відповідної земельної ділянки. Водночас оскарження рішення органу місцевого самоврядування про затвердження технічної документації щодо нормативної грошової оцінки землі **ПОЗИТИВНО НЕ ВПЛИНЕ** на права та обов'язки позивача у спірних правовідносинах

Постанова КАС ВС від 24 листопада 2021 року, справа № 817/1780/17.
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404379>

Рішення ради про
затвердження вартісної оцінки

Кадастрові відомості про
вартісну оцінку земельної
ділянки
(витяг)

Дії (внесення
відомостей в кадастр)

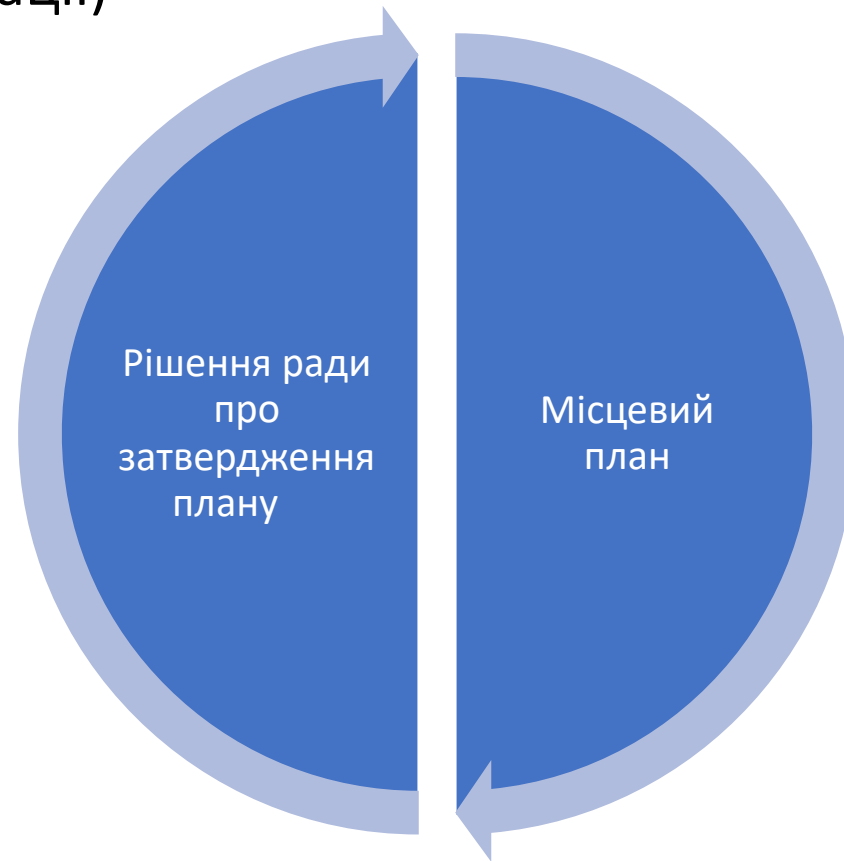
Поєднані рішення, дії (інструменти) СВП / АО

Затверджені організаційно–розпорядчими актами інші акти (нормативні акти, акти планування) **називаємо** «поєднаним» інструментом діяльності адміністративних органів (або «поєднаним» актом діяльності адміністративних органів)

Прикладом «поєднаного» інструменту є **Положення** про Управління містобудування та архітектури виконавчого комітету Рівненської міської ради в новій редакції (нормативний акт), затверджене рішенням Рівненської ради від 25 жовтня 2013 року (організаційно–розпорядчий акт)

Також прикладом «поєднаного» інструменту є затвердження планів просторового планування (актів планування, місцевих планів, місцевої містобудівної документації)

Планування територій на місцевому рівні здійснюється шляхом розроблення та затвердження комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів і детальних планів території, їх оновлення та внесення змін до них (ст. 16-1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»)

«Поеднаний»
інструмент

Організаційно–
розпорядчий акт

Нормативні акти,
акти планування

Під час ознайомлення з **графічною частиною** проєкту детального плану території села особа виявила, що земельна ділянка з цільовим призначенням - для будівництва господарських будівель і споруд, яка є її приватною власністю та відповідає **генеральному плану** села, у запропонованому проєкті **детального плану** визначена як паркова зона, на якій будуть у майбутньому встановлені альтанки

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Сільська громада повністю підтримала проєкт **детального плану** території та рекомендувала його до затвердження на найближчій сесії Сільради.

Проте, на переконання особи, затвердження проєкту **детального плану** може призвести до порушення з боку Сільради її права власності на земельну ділянку.

Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Уточнивши свої вимоги, особа просила зобов'язати відповідача усунути перешкоди у здійсненні права власності на належну їй земельну ділянку з кадастровим номером визнавши недійсним **рішення** Сільради «Про затвердження детального плану села» у частині затвердження **детального плану території** на належну їй на праві власності земельну ділянку

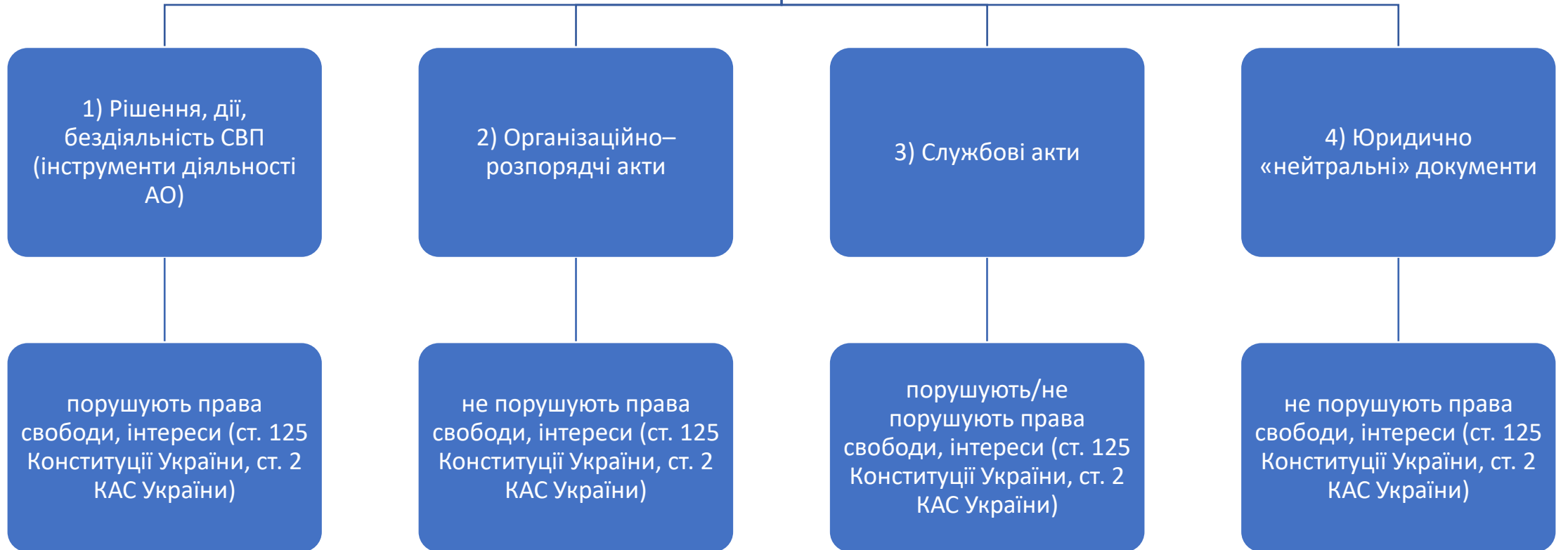
Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Стороною у справі є Сільрада, тобто орган місцевого самоврядування. Спир виник щодо **земельних правовідносин**

Можна зробити висновок, що у вказаних правовідносинах Сільрада реалізує свої повноваження як суб`єкт владних повноважень у сфері публічно-правових відносин та пов`язаних із підготовкою та виданням нормативно-правового акта, яким є **детальний план території**

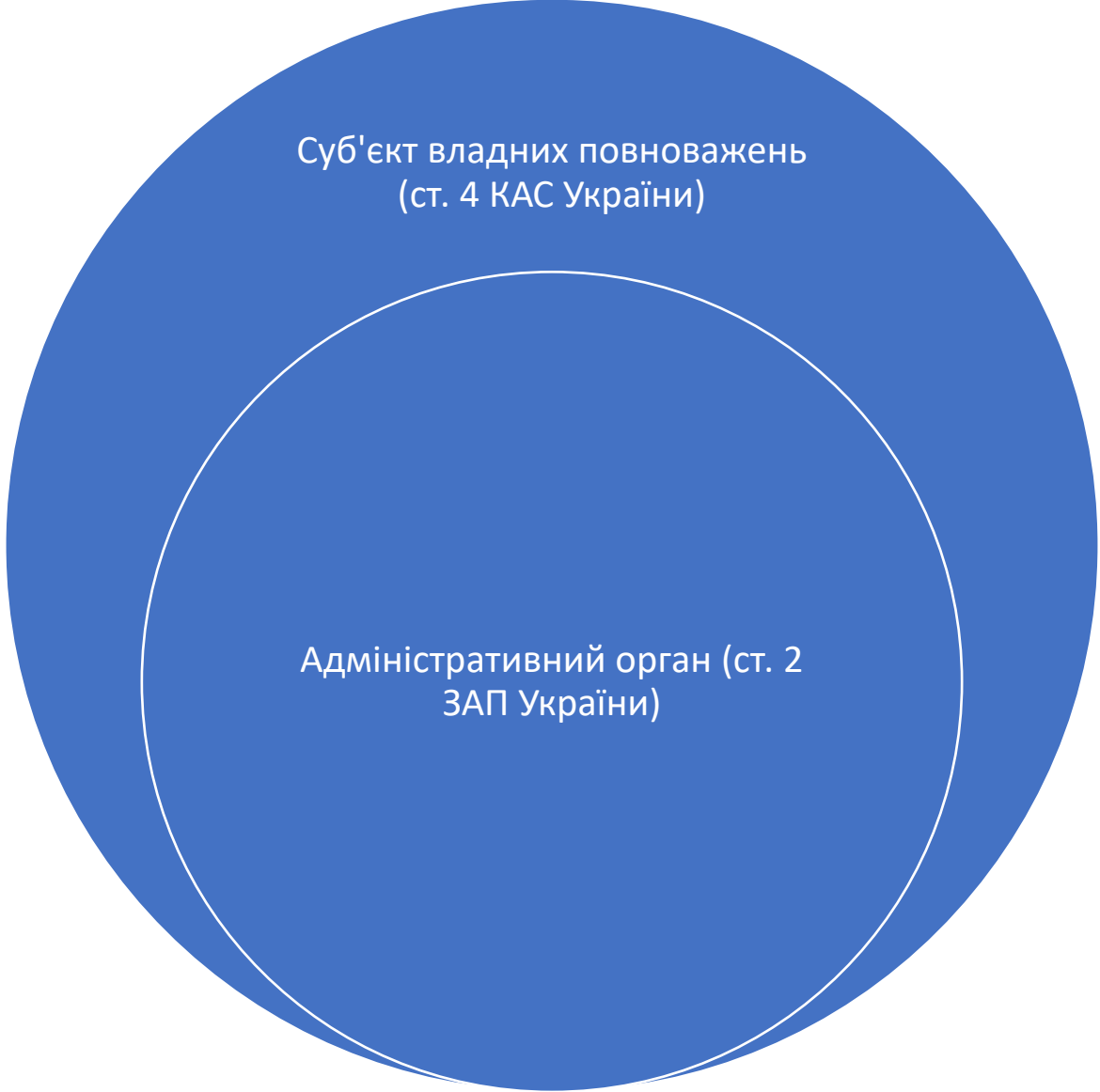
Постанова ВП ВС від 15 травня 2019 року,
справа № 363/3786/17, провадження № 14-145цс19
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>

Прояви адміністративної компетенції СВП (АО)

4. Суб'єкт владних повноважень/адміністративний орган

Суб'єкт владних повноважень
(ст. 4 КАС України)

Адміністративний орган (ст. 2
ЗАП України)

КАС України в ЗАП України

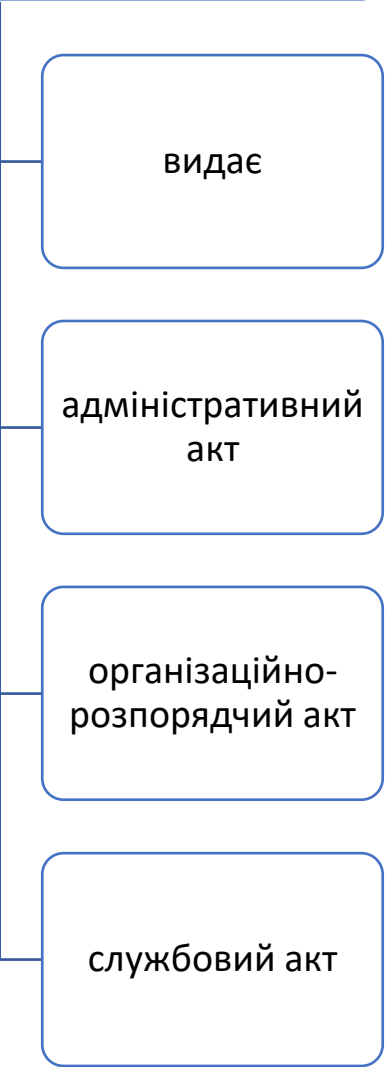
Адміністративний орган – орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації (п. 1 ч. 1 ст. 2 ЗАП України)

Суб'єкт владних повноважень – орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг (п. 7 ч. 1 ст. 4 КАС України)

Адміністративний орган

Суб'єкт владних повноважень

Адміністративний орган

Орган державної влади

Державний орган

Орган місцевого самоврядування

Інший суб'єкт уповноважений видавати адміністративний акт – МСЕК, ВЛК, комісія надання статусу УБД, ВНЗ, директор школи

Стаття 20. Архітектурно-містобудівні ради Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»

1. Для професійного обговорення проектних рішень у сфері містобудування центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, уповноважені органи містобудування та архітектури можуть утворювати архітектурно-містобудівні ради як дорадчі органи, що діють на громадських засадах.

Адміністративний орган - орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації (п. 1 ч. 1 ст. 2 ЗАП України)

Суб'єкт владних повноважень - орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг (п. 7 ч. 1 ст. 4 КАС України)

Функції публічної адміністрації - надання адміністративних послуг, здійснення інспекційної (контрольної, наглядової) діяльності, вирішення інших справ за заявою особи або за власною ініціативою адміністративного органу (п. 11 ч. 1 ст. 2 ЗАП України)

Висновок:

- 1) чи є орган адміністративним
- 2) чи видав цей орган адміністративний акт, -

робиться на підставі наукового **аналізу**, що таке «АО», «АА»?

Дякую за увагу!